

Konstytucja,

rewizja zwyczajna zgodna z artykułem 125 ustawy z dnia 17 marca 1921 roku
Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

My, Naród:

pomni naszych dziejów związanych dziedzictwem kultury i wiary chrześcijańskiej, tradycji Rzeczypospolitych w utrwalaniu suwerenności i niepodległości, honoru, męstwa i wytrwałości pokoleń walczących o wolność Ojczyzny, walki Narodu z najeźdźcami i oporu przeciw obcej dominacji, nawiązując do ciągłości politycznej i prawnej niepodległych Rzeczypospolitych, pragnąc Ojczyzny silnej mądrością i patriotyzmem obywateli, pod opieką praw przez nich tworzonych, a mających oparcie w prawie naturalnym, niniejszą Konstytucję uchwalamy i stanowimy jako jedyne źródło praw obowiązujących w Rzeczypospolitej.

Zasady naczelné I.

Artykuł 1.

- (1) Wszyscy obywatele to Naród.
- (2) Ojczyzna to wspólne dobro obywateli, które jest przekazywane z pokolenia na pokolenie.
- (3) Rzeczypospolita dąży do zespolenia Narodu i organizuje współdziałanie obywateli dla dobra Ojczyzny.

Artykuł 2.

Naród sprawuje władzę w Rzeczypospolitej w sposób bezpośredni oraz pośredni:

- (a) w sposób bezpośredni przez referenda i referenda lokalne,
- (b) w sposób pośredni poprzez przedstawicieli wybieranych do Sejmu, Senatu i samorządów, powołanego w powszechnym głosowaniu Prezydenta Rzeczypospolitej oraz sądy powszechne.

Artykuł 3.

- (1) Praca jest podstawą pomyślności Narodu i obowiązkiem obywateli wobec Ojczyzny.
- (2) Gospodarka Rzeczypospolitej jest gospodarką rynkową opartą na pracy obywateli. Określają ją: równość szans, uczciwa konkurencja, wolność działalności gospodarczej, partycypacja związków zawodowych w zarządzaniu podmiotami gospodarczymi oraz samodzielność ekonomiczna rodzin.

(3) Rzeczypospolita roztacza opiekę nad pracą i sprawuje nadzór nad jej warunkami poprzez Komisję Trójstronną złożoną z przedstawicieli Rządu, związków zawodowych oraz samorządów gospodarczych.

Artykuł 4.

(1) Działania w imieniu Rzeczypospolitej oparte są na zasadach sformułowanych w normach prawa i nie wykraczają poza granice określone aktami bądź normami prawa.

(2) Obywatele są równi wobec aktów i norm prawa. Rzeczypospolita gwarantuje równe traktowanie obywateli.

(3) Akt bądź norma prawa nie mogą zakazywać obywatelowi dochodzenia krzywdy lub szkody przed sądem powszechnym.

Artykuł 5.

(1) Rzeczypospolita, dążąc do międzynarodowego pokoju opartego na sprawiedliwości i porządku, wyrzeka się użycia siły w celach odwetowych albo jako środka rozwiązywania sporów międzynarodowych.

(2) Rzeczypospolita uznaje małżeństwo, czyli wspólnotę kobiety i mężczyzny założoną w celu posiadania i wychowania potomstwa, za podstawową i nienaruszalną formę samoorganizacji Narodu, na której oparta jest rodzina.

(3) Podstawą rodziny jest wyłączna wola kobiety oraz mężczyzny powołania i utrzymywania małżeństwa, które opiera się na równych prawach męża oraz żony.

Akty i normy prawa II.

Artykuł 6.

(1) Normami prawa są: Konstytucja, ustawa konstytucyjna, ustawa ustrojowa, ustawa, ratyfikowana umowa międzynarodowa, uchwała Senatu, uchwała Sejmu, rozporządzenie Sejmu, rozporządzenie Senatu, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, rozporządzenie Rządu oraz zarządzenie związku samorządów terytorialnych.

(2) Aktami prawa są: orzeczenie sądu powszechnego, postanowienie sądu powszechnego, decyzja wydana na podstawie upoważnienia wynikającego z normy prawa.

(3) Akty oraz normy prawa są jawne i sformułowane na piśmie.

(4) Obywatel może występować do sądu powszechnego ze skargą na sprzeczność pomiędzy aktami bądź normami prawa.

(5) Na wniosek wnoszącego skargę orzeczenie sądu powszechnego skreśla fragmenty aktu lub normy prawa, które prowadziły do sprzeczności, uwzględniając

przy tym datę ogłoszenia oraz rangę, zgodną z kolejnością wymieniania w tym artykule, zmienianego aktu bądź normy prawa.

(6) Rzeczypospolita naprawia krzywdy i szkody wynikłe z obowiązywania sprzecznych pomiędzy sobą aktów bądź norm prawa.

Artykuł 7.

(1) Referendum przeprowadzane jest łącznie z wyborami posłów.

(2) Zapytanie w referendum formułuje Prezydent Rzeczypospolitej w taki sposób aby obywatel mógł odpowiedzieć tak, nie albo nie rozumię.

(3) Referendum rozstrzyga sprawę określoną w zapytaniu gdy ponad połowa odpowiedzi była tak lub ponad połowa odpowiedzi była nie.

(4) Ustawa ustrojowa lub ustawa przyjęta przez referendum jest ustawą konstytucyjną. Rozstrzygnięcie zapadłe przez referendum jest równoważne ustawie konstytucyjnej.

(5) Referendum lokalne jest przeprowadzane na terytorium związku samorządów terytorialnych na takich samych zasadach jak referendum.

Sejm III.

Artykuł 8.

(1) Sejm ogłasza ustawy ustrojowe po uzyskaniu zgody 280 posłów.

(2) Sejm ogłasza ustawy po uzyskaniu zgody 211 posłów.

(3) Sejm powołuje Premiera po uzyskaniu zgody 211 posłów.

(4) Sejm, na wniosek Premiera, powołuje ministrów, za wyjątkiem Ministra Obrony, po uzyskaniu zgody 210 posłów.

(5) Sejm podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów w obecności co najmniej połowy posłów.

(6) Sejm wydaje rozporządzenia większością głosów w obecności co najmniej połowy posłów.

(7) Ustawa ustrojowa, ustawa, uchwała Sejmu lub rozporządzenie Sejmu są niezwłocznie ogłaszane oraz obowiązują niewcześniej niż po tygodniu od dnia ogłoszenia.

(8) Sejm działa na podstawie regulaminu Sejmu, który jest ustawą ustrojową. Regulamin Sejmu precyzuje prawa i obowiązki posła.

(9) W głosowaniu nad uchwałą lub rozporządzeniem Sejmu może uczestniczyć minister powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej z prawem do oddania jednego głosu.

Artykuł 9.

- (1) Sejm składa się z co najwyżej 420 posłów.
- (2) Corocznie, w ciągu tygodnia zaczynającego się w ostatni poniedziałek września, wybieranych jest 105 posłów.
- (3) Wybory posłów są bezpośrednie, powszechne, równe, wolne i odbywają się w głosowaniu tajnym zgodnie z ordynacją wyborczą do Sejmu zatwierdzoną do stycznia rozporządzeniem Senatu.
- (4) Ordynacja wyborcza do Sejmu:
 - (a) nie może być zmieniana od maja do października,
 - (b) zawiera podział na okręgi wyborcze, w których wybieranych jest 1, 3, 5 lub 7 posłów, z zastrzeżeniem, że w każdym okręgu wyborczym wybierana jest taka sama ilość posłów,
 - (c) umożliwia obywatelowi głosowanie imienne w dowolnym, swobodnie wybranym do lipca, okręgu wyborczym.

Artykuł 10.

- (1) Poseł swoje pełnomocnictwo zachowuje przez 4 lata od dnia złożenia przysięgi.
- (2) Poseł swoje prawa i obowiązki wykonuje osobiście.
- (3) Poseł nie może przyjmować odznaczeń, orderów lub tytułów, za wyjątkiem odznaczeń i orderów wojennych.
- (4) Poseł nie może pełnić funkcji, która pociąga zobowiązania, wynikające ze stosunku prawnego, wobec Senatu, Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, związku samorządów terytorialnych lub podmiotu gospodarczego.
- (5) Poseł regularnie, przynajmniej raz w roku, składa oświadczenie o swoim stanie majątkowym.
- (6) Wybór posła jest potwierdzany rozporządzeniem Senatu.

Senat IV.

Artykuł 11.

- (1) Senat ogłasza uchwały po uzyskaniu zgody 46 senatorów.
- (2) Senat wydaje rozporządzenia większością głosów w obecności więcej niż połowa senatorów.
- (3) Uchwała Senatu może zmienić ustawę ustrojową na ustawę lub ustawę na ustawę ustrojową.

(4) Senat działa na podstawie regulaminu Senatu, który jest ustawą ustrojową. Regulamin Senatu precyzuje prawa i obowiązki senatora.

(5) Uchwała Senatu lub rozporządzenie Senatu są niezwłocznie ogłaszane oraz obowiązują niewcześnie niż po tygodniu od dnia ogłoszenia.

Artykuł 12.

(1) Senat składa się z co najwyżej 90 senatorów.

(2) Corocznie w październiku wybieranych jest 15 senatorów.

(3) Wybory senatorów są pośrednie, powszechne, równe, wolne oraz są przeprowadzone wyborami elektorów w głosowaniu tajnym zgodnie z ordynacją wyborczą do Senatu zatwierdzoną do stycznia uchwałą Sejmu.

(4) Ordynacja wyborcza do Senatu:

(a) nie może być zmieniana od maja do października,

(b) zawiera podział na okręgi wyborcze, takie same jak ordynacja wyborcza do Sejmu, z zastrzeżeniem, że elektor może zbierać głosy tylko w jednym okręgu wyborczym,

(c) umożliwia obywatelowi imienne wskazanie elektora, który będzie dysponował jego głosem.

Artykuł 13.

(1) Senator swoje pełnomocnictwo zachowuje przez 6 lat od dnia złożenia przysięgi.

(2) Senator swoje prawa i obowiązki wykonuje osobiście.

(3) Senator nie może przyjmować odznaczeń, orderów lub tytułów, za wyjątkiem odznaczeń i orderów wojennych.

(4) Senator nie może pełnić funkcji, która pociąga zobowiązania, wynikające ze stosunku prawnego, wobec Sejmu, Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, związku samorządów terytorialnych lub podmiotu gospodarczego.

(5) Senator regularnie, przynajmniej raz w roku, składa oświadczenie o swoim stanie majątkowym.

(6) Wybór senatora jest potwierdzany rozporządzeniem Sejmu.

Prezydent Rzeczypospolitej V.

Artykuł 14.

(1) Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej przeprowadzane są raz na 5 lat oraz są bezpośrednie, powszechne, równe, wolne i odbywają się w głosowaniu tajnym w okręgach wyborczych takich samych jak wybory posłów.

(2) Pierwsza tura wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej przeprowadzana jest równocześnie z wyborami posłów. W tej turze wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej zostaje kandydat, który uzyskał większość głosów w więcej niż połowa okręgów wyborczych.

(3) Druga tura wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej przeprowadzana jest w trzecią niedzielę października. W tej turze Prezydent Rzeczypospolitej wybierany jest z pośród dwu kandydatów, którzy wyrazili zgodę oraz w pierwszej turze zdobyli najwięcej głosów liczonych łącznie we wszystkich okręgach wyborczych. W drugiej turze wybrany na Prezydenta Rzeczypospolitej zostaje kandydat, który uzyskał większość głosów w więcej niż połowa okręgów wyborczych.

(4) Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej zgłaszają wyborcy do lipca składając swoje poparcie podpisem na stosownym oświadczeniu jednocześnie z rejestracją w okręgu wyborczym, w którym zamierzają głosować. Do pierwszej tury wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej dopuszczani są kandydaci, którzy wyrazili zgodę oraz uzyskali poparcie co najmniej 53 tysięcy wyborców.

(5) Prezydent Rzeczypospolitej składa, w wspólnie z kandydatami wybranymi na posłów i senatorów, następującą przysięgę:

*Świadom odpowiedzialności wobec Ojczyzny, przysięgam Narodowi:
praw suwerennych Rzeczypospolitej bronić,*

honoru Rzeczypospolitej strzec,

wierności Konstytucji dochować,

łączności z tradycją nie zatracić,

umiłowaniu wolności nie uchybić,

względem obywateli równą kierować się sprawiedliwością,

zło i niebezpieczeństwo od Rzeczypospolitej odwracać, a troskę o jej niepodległość i godne miejsce wśród wolnych narodów za naczelny obowiązek sobie poczytywać.

Przysięga może być rozszerzona według swobodnego uznania Prezydenta Rzeczypospolitej.

(6) Prezydent Rzeczypospolitej, o ile pełni tę funkcję imiennie, nie może kandydować w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej. Pełnomocnictwa Prezydenta Rzeczypospolitej trwają przez 5 lat od dnia złożenia przysięgi.

Artykuł 15.

(1) Prezydent Rzeczypospolitej mianuje członków Rady Prezydenckiej z pośród wyborców, którzy zgłosili jego kandydaturę lub z pośród obywateli wymienionych w imiennym wykazie ogłoszonym przed drugą turą wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej.

(2) Zasady działania Rady Prezydenckiej określa rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej.

(3) Rada Prezydencka, za zgodą co najmniej $\frac{2}{3}$ członków, może zawiesić pełno-

mocnictwa Prezydenta Rzeczypospolitej. W sytuacji zawieszenia pełnomocnictw Prezydenta Rzeczypospolitej, jego funkcja jest pełniona kolegialnie przez Radę Prezydencką.

(4) Kandydatura na Prezydenta Rzeczypospolitej może być kolegialna. Zamiana kandydatury imiennej na kolegialną może zostać dokonana pomiędzy pierwszą a drugą turą wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej.

Artykuł 16.

(1) Prezydent Rzeczypospolitej wydaje rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

(2) Prezydent Rzeczypospolitej, z pośród członków Rady Prezydenckiej, powołuje:

(a) Ministra Obrony oraz zastępców Ministra Obrony,

(b) Prokuratora Generalnego oraz zastępców Prokuratora Generalnego,

(c) Premiera, którego pełnomocnictwo wygasa w dniu powołania Premiera przez Sejm,

(d) Ministra, za wyjątkiem Ministra Obrony, którego pełnomocnictwo wygasa w dniu powołania takiego samego Ministra przez Sejm,

(3) Prezydent Rzeczypospolitej nie może powołać członka Rady Prezydenckiej dwukrotnie na to samo stanowisko.

(4) Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Senatu, mianuje bądź odwołuje przedstawicieli dyplomatycznych Rzeczypospolitej.

(5) Prezydent Rzeczypospolitej przyjmuje listy uwierzytelniające przedstawicieli dyplomatycznych akredytowanych w Rzeczypospolitej oraz nadaje odznaczenia, ordery lub tytuły w imieniu Rzeczypospolitej.

(6) Prezydent Rzeczypospolitej, o ile pełni tę funkcję imiennie, nie może równocześnie pełnić funkcji, która pociąga zobowiązania, wynikające ze stosunku prawnego, wobec Sejmu, Senatu, Rządu, związku samorządów terytorialnych lub podmiotu gospodarczego oraz nie może przyjmować odznaczeń, orderów lub tytułów.

(7) Członek kolegium pełniącego funkcję Prezydenta Rzeczypospolitej nie może równocześnie pełnić funkcji, która pociąga zobowiązania, wynikające ze stosunku prawnego, wobec Senatu, związku samorządów terytorialnych lub podmiotu gospodarczego oraz nie może przyjmować odznaczeń, orderów lub tytułów.

Rząd VI.

Artykuł 17.

(1) Rząd wydaje rozporządzenia Rządu.

(2) Rząd kieruje sprawami Rzeczypospolitej, które są określone w ustawach konstytucyjnych, ustawach ustrojowych lub ustawach.

(3) Tylko Rząd może w imieniu Rzeczypospolitej negocjować i podpisywać umowy międzynarodowe, które muszą być ratyfikowane przez referendum bądź ustawą.

Artykuł 18.

(1) Rząd składa się z Premiera oraz ministrów.

(2) Premier reprezentuje Rząd oraz kieruje jego działalnością. Premier jest jedynym ministrem, który swoje prawa i obowiązki może wykonywać poprzez przedstawicieli.

(3) Zakres praw i obowiązków ministra precyzuje uchwała Senatu potwierdzona rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej.

(4) Pełnomocnictwo ministra wygasa:

(a) w dniu śmierci,

(b) w dniu złożenia Prezydentowi Rzeczypospolitej pisemnej rezygnacji,

(c) w dniu powołania takiego samego ministra przez Sejm, za wyjątkiem Ministra Obrony,

(d) w dniu powołania takiego samego ministra przez Prezydenta Rzeczypospolitej, o ile minister był powołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej.

Samorządy VII.

Artykuł 19.

(1) Rada gminy jest podstawową jednostką związku samorządów terytorialnych.

(2) Związek samorządów terytorialnych działa na podstawie statutu, który jest zatwierdzony uchwałą Senatu.

(3) Wybory przedstawicieli do rady gminy są bezpośrednie, powszechne, proporcjonalne, równe, wolne i odbywają się w głosowaniu tajnym łącznie z wyborami posłów, z zastrzeżeniem, że w tych wyborach nie obowiązuje podział na okręgi wyborcze.

(4) Związek samorządów terytorialnych łączący co najmniej dwie gminy jest oparty na zasadzie kolegalności. Członków jego kolegium, zgodnie z zasadą proporcjonalności, wybierają elektorzy, którymi są kandydaci do rad gmin złączonych w związku. Każdy z takich elektorów dysponuje ilością głosów proporcjonalną do ilości głosów jakie imiennie uzyskał w wyborach do rady gminy.

(5) Pełnomocnictwa przedstawicieli związku samorządów terytorialnych, w tym elektorów, trwają nie dłużej niż 3 lata.

(6) Związek samorządów terytorialnych łączący co najmniej dwie gminy może gromadzić majątek w postaci współwłasności podmiotów gospodarczych. Tak zgromadzony majątek jest zarządzany przez prokuratorię terytorialną, która jest częścią kolegium związku.

Artykuł 20.

(1) Samorząd gospodarczy zrzesza podmioty gospodarcze oraz działa na podstawie statutu, który jest zatwierdzony uchwałą Senatu.

(2) Podmiot gospodarczy ma osobowość prawną oraz zatrudnia, na podstawie umowy o pracę, co najmniej jednego pracownika najemnego.

(3) Samorząd gospodarczy jest reprezentowany w Komisji Trójstronnej proporcjonalnie do ilości pracowników najemnych zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w nim zrzeszonych.

(4) Obywatel nie może być reprezentowany w Komisji Trójstronnej poprzez więcej niż jeden samorząd gospodarczy.

Artykuł 21.

(1) Związek zawodowy zrzesza pracowników najemnych oraz działa na podstawie statutu uchwalonego przez swoich członków.

(2) Związek zawodowy jest reprezentowany w Komisji Trójstronnej proporcjonalnie do ilości pracowników najemnych w nim zrzeszonych.

(3) Obywatel nie może być reprezentowany w Komisji Trójstronnej poprzez więcej niż jeden związek zawodowy.

Finanse publiczne VIII.

Artykuł 22.

(1) Ustawa, zwana ustawą budżetową, corocznie określa dochody i wydatki Rzeczypospolitej.

(2) Za wykonanie ustawy budżetowej odpowiedzialny jest Rząd, który regularnie, przynajmniej raz na 3 miesiące, przedstawia Sejmowi raport o stanie wykonania tej ustawy.

(3) Wydatki, niezaprojektowane w budżecie, nie mogą być uchwalone, a zaprojektowane nie mogą być podwyższone bez zgody Komisji Trójstronnej.

(4) Nakładanie podatków lub opłat publicznych bądź ustanawianie lub zniesienie monopolu wymaga zgody Komisji Trójstronnej.

(5) Komisja Trójstronna ustala proporcje, pomiędzy poszczególnymi pozycjami, wydatków zaprojektowanych w ustawie budżetowej.

(6) Rzeczypospolita nie może pozostawać bez aktualnej ustawy budżetowej. Gdyby Sejm do stycznia nie uchwalił ustawy budżetowej, to sprawy objęte tą ustawą uregułuje rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej. Rozporządzenie takie nie może zwiększać wydatków w poszczególnych pozycjach w odniesieniu do ustawy budżetowej z roku poprzedniego.

Artykuł 23.

(1) Rzeczypospolita może gromadzić majątek w postaci własności lub współwłasności podmiotów gospodarczych. Tak zgromadzony majątek jest zarządzany przez Skarb Państwa, który działa na podstawie statutu zatwierdzonego uchwałą Senatu.

(2) Skarb Państwa jest zarządzany kolegalnie. Członków jego kolegium, z uwzględnieniem zasady proporcjonalności, mianuje bądź odwołuje Sejm.

(3) Zyski Skarbu Państwa są dochodami uwzględnianymi w ustawie budżetowej.

(4) Zaciąganie pożyczek państwowych, zmiany systemu monetarnego, zmiany zasad polityki kredytowej, zmiany zasad przyznawania ulg podatkowych są dokonywane za zgodą Narodowego Banku Polskiego.

(5) Narodowy Bank Polski działa na podstawie statutu zatwierdzonego uchwałą Senatu oraz jest zarządzany poprzez kolegium gubernatorów mianowanych bądź odwoływanych za zgodą Komisji Trójstronnej.

Istytucje kontroli IX.

Artykuł 24.

(1) Najwyższa Izba Kontroli bada gospodarkę Rzeczypospolitej i wykonanie ustawy budżetowej pod względem finansowym, sprawdza realizację gwarancji wynikających z Konstytucji oraz w regularnych terminach, co najmniej raz w roku, przedstawia Narodowi raport ze swojej działalności.

(2) Najwyższa Izba Kontroli jest oparta na zasadzie kolegalności. Senat, zgodnie z zasadą proporcjonalności, mianuje bądź odwołuje członków jej kolegium oraz finansuje jej działalność.

(3) Obywatel może swobodnie wystąpić do Najwyższej Izby Kontroli z petycją proponującą kontrolę w dowolnym zakresie.

Artykuł 25.

(1) Komitet Badań Obronnych finansuje badania naukowe mające znaczenie dla przewidywania zagrożeń dobra Ojczyzny, bezpieczeństwa Narodu lub

wolności obywateli oraz dofinansowuje przedsięwzięcia zwiększające sprawność lub wydajność gospodarki Rzeczypospolitej.

(2) Komitet Badań Obronnych jest oparty na zasadzie kolegialności. Sejm, zgodnie z zasadą proporcjonalności, mianuje bądź odwołuje członków jego kolegium.

(3) Komitet Badań Obronnych działa na podstawie statutu zatwierdzonego uchwałą Senatu oraz jest finansowany z funduszy przyznawanych, w odrębnej pozycji, w ustawie budżetowej.

(4) Obywatel może swobodnie wystąpić do Komitetu Badań Naukowych z projektem przeprowadzenia badań naukowych w dowolnej dziedzinie.

Siły Zbrojne, stan wyjątkowy lub wojenny X.

Artykuł 26.

(1) Siły Zbrojne strzegą niepodległości i suwerenności Ojczyzny, nienaruszalności terytorium Rzeczypospolitej, bezpieczeństwa Narodu oraz wolności obywateli.

(2) Służba w Siłach Zbrojnych i świadczenia na rzecz obrony Rzeczypospolitej to obowiązek obywateli wobec Ojczyzny.

Artykuł 27.

(1) Zwierzchnikiem Sił Zbrojnych jest Minister Obrony, który jest równocześnie przewodniczącym Rady Obrony.

(2) Skład osobowy oraz zasady działania Rady Obrony określa rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej.

(3) Finansowanie Sił Zbrojnych, zgodnie z ustawą budżetową, reguluje:

(a) rozporządzenie Rządu wydane za zgodą Rady Obrony,

(b) uchwała Sejmu w sytuacji braku rozporządzenia Rządu,

(c) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w sytuacji braku rozporządzenia Rządu lub uchwały Sejmu.

Artykuł 28.

(1) Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Ministra Obrony, nadaje stopnie wojskowe, ogłasza zasady poboru lub rekrutacji do służby w Siłach Zbrojnych.

(2) Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Premiera, ogłasza powszechną mobilizację.

(3) Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Obrony:

(a) wyraża zgodę na użycie lub pobyt Sił Zbrojnych na terytorium innych

krajów,

(b) ogłasza stan wyjątkowy,

(c) ogłasza stan wojny wyznaczając równocześnie Wodza Naczelnego, który przejmuje funkcję Zwierchnika Sił Zbrojnych.

Artykuł 29.

(1) Wprowadzenie stanu wyjątkowego podlega zatwierdzeniu rozporządzeniem Rządu w dniu następnym i ustawą Sejmu w ciągu dwu tygodni.

(2) Wprowadzenie stanu wojny podlega niezwłocznemu potwierdzeniu rozporządzeniami Rządu, Sejmu oraz Senatu.

(3) W czasie stanu wyjątkowego lub wojny rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej potwierdzone przez Premiera nabiera mocy ustawy, lecz na okres nie dłuższy od miesiąca.

(4) W czasie stanu wojny, decyzją Wodza Naczelnego, mogą zostać zawieszane prawa i wolności obywateli oraz wprowadzone świadczenia na rzecz obrony Rzeczypospolitej.

Sądy powszechne XI.

Artykuł 30.

(1) Sąd powszechny wydaje postanowienia i orzeczenia w imieniu Rzeczypospolitej.

(2) Sąd powszechny wydaje postanowienie w składzie złożonym wyłącznie z sędziów. Postanowienie sądu powszechnego obowiązuje do czasu wydania orzeczenia w tej samej sprawie.

(3) Sąd powszechny wydaje orzeczenie w składzie złożonym w połowie z sędziów po ukończeniu procedury jaką przewiduje ustawa o sądach powszechnych, która jest ustawą ustrojową.

(4) Skład sądu powszechnego jest zawsze dobierany przez losowanie z pośród grona co najmniej dwukrotnie liczniejszego.

(5) Tylko postanowienie sądu powszechnego apelacyjnego może uchylić orzeczenie lub postanowienie sądu powszechnego.

(6) Sprawę, w której uchylono orzeczenie sądu powszechnego, rozpatruje ponownie sąd powszechny, ale w składzie całkowicie zmienionym.

Artykuł 31.

(1) Sędziów powołuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Senatu.

(2) Sędziów sądu powszechnego apelacyjnego wybierają, ze swego grona, sę-

dziowie w wyborach jawnych i proporcjonalnych zarządzanych uchwałą Senatu.

(3) Pełnomocnictwo sędziego wygasa w dniu śmierci lub w dniu osiągnięcia wieku emerytalnego. Zaś pełnomocnictwo sędziego sądu powszechnego apelacyjnego trwa przez 7 lat i może być odnowione dopiero po osiągnięciu wieku emerytalnego.

(4) Tylko postanowienie sądu powszechnego apelacyjnego może zawiesić pełnomocnictwo sędziego. Postępowanie dyscyplinarne przeciwko sędziemu może być prowadzone wyłącznie na podstawie postanowienia sądu powszechnego apelacyjnego.

(5) Sędzia nie może pełnić funkcji, która pociąga zobowiązania, wynikające ze stosunku prawnego, wobec Sejmu, Senatu, Prezydenta Rzeczypospolitej, Rządu, związku samorządów terytorialnych lub podmiotu gospodarczego.

(6) Sędzia nie może kandydować do Sejmu, Senatu, samorządów lub na Prezydenta Rzeczypospolitej, o ile przynajmniej rok wcześniej postanowienie sądu powszechnego apelacyjnego nie zawiesiło jego pełnomocnictw.

Obowiązki, prawa i wolności obywatelskie XII.

Artykuł 32.

(1) Obywatelem zostaje się:

(a) przez poczęcie z rodziców, którzy są obywatelami,

(b) przez nadanie, którego nie można odmówić gdy matka jest obywatelem w chwili poczęcia, przez Prezydenta Rzeczypospolitej,

(2) Obywatel, który ukończył 19 lat liczonych od chwili poczęcia, wybiera przedstawicieli do Sejmu, Senatu, samorządów oraz Prezydenta Rzeczypospolitej.

(3) Tylko obywatel, który ukończył 30 lat liczonych od chwili poczęcia, może być wybierany do Sejmu, Senatu, samorządów lub na Prezydenta Rzeczypospolitej oraz może być mianowany bądź powołany na stanowisko określone w normie prawa.

(4) Udział w referendum, korzystanie z praw wybierania i wybieralności oraz pełnienie funkcji na podstawie mianowania lub powołania określonego w normie prawa, to obowiązki obywatela wobec Ojczyzny.

(5) Wszelkie informacje i sprawy związane z prawami określonymi w tym artykule gromadzi i załatwia Państwowa Komisja Wyborcza, która jest oparta na zasadzie kolegiałości.

(6) Państwowa Komisja Wyborcza działa na podstawie ustawy ustrojowej. Członków jej kolegium mianują bądź odwołują, zgodnie z zasadą proporcjonalności, sędziowie sądu powszechnego apelacyjnego.

(7) Państwowa Komisja Wyborcza udostępnia obywatelowi informacje o nim, będące w jej posiadaniu, na takich samych zasadach jak Rzeczypospolitej.

Artykuł 33.

(1) Rzeczypospolita chroni życie obywatela od chwili poczęcia do naturalnej śmierci. Ustalenie chwili poczęcia, która przypada kilka miesięcy przed urodzeniem, jest nienaruszalnym i niezbywalnym obowiązkiem rodziców.

(2) Obywatel nie może być pozbawiony możliwości korzystania z podstawowych praw człowieka, które są nienaruszalne i niezbywalne oraz są przyznane niniejszą konstytucją obecnym i przyszłym pokoleniom.

(3) Wszyscy obywatele są równi. Niedopuszczalna jest jakakolwiek dyskryminacja w dziedzinie politycznej, ekonomicznej, lub stosunków społecznych z powodu płci, pozycji społecznej, przebytej drogi życiowej, rodziców, sytuacji majątkowej bądź wyznania. Z przyznaniem odznaczeń, orderów lub tytułów nie wiąże się żadnych przywilejów.

(4) Wolność myśli, przekonań, sumienia oraz wypowiedania się jest nienaruszalna. Obywatel może swobodnie występować z petycją dotyczącą Rzeczypospolitej i nie może być z tego powodu w jakikolwiek sposób dyskryminowany.

(5) Rzeczypospolita gwarantuje wolność wyznania. Rzeczypospolita nie udziela przywilejów organizacjom religijnym, które nie mogą wykonywać jakichkolwiek czynności w imieniu Rzeczypospolitej. Obywatel nie może być zmuszany do brania udziału w aktach, ceremoniach, obrzędach lub praktykach religijnych. Rzeczypospolita powstrzymuje się od działalności religijnej i nie ocenia obywatela za postawę religijną. Nauczanie religii, poza miejscem kultu religijnego, może być prowadzona tylko za zgodą obywateli w nim uczestniczących.

(6) Obywatelowi przysługuje wolność wyboru i zmiany miejsca zamieszkania oraz wolność wyboru zawodu i wykształcenia. Swoboda opuszczania terytorium Rzeczypospolitej przez obywatela może być ograniczona tylko postanowieniem sądu powszechnego.

(7) Rzeczypospolita gwarantuje wolność zgromadzeń i stowarzyszania się, a także wolność prasy oraz innych form wypowiedania się. Rzeczypospolita powstrzymuje się od wszelkiej cenzury oraz chroni i gwarantuje prawo do zachowania w tajemnicy informacji przekazywanej prywatnie przez publiczne środki łączności.

(8) Wolności gwarantowane niniejszą Konstytucją są zachowane dzięki ciągłemu wysiłkowi obywateli, którzy powstrzymują się od ich nadużywania i odpowiedzialnie z nich korzystają.

Artykuł 34.

(1) Rodzina ma prawo do nienaruszalności swego domostwa, dokumentów i

mienia przed wtargnięciem, rewizją lub zajęciem. Corocznie Komisja Trójstronna ustala wysokość wartości mienia, zależną od liczebności rodziny, które nie może być zajęte z powodu odpowiedzialności prawnej. Rewizja może być dokonana wyłączenie na podstawie postanowienia sądu powszechnego.

(2) Akt bądź norma prawa nie mogą ograniczać swobody kontaktów współmałżonków. W razie uwięzienia współmałżonek ma prawo zostać obrońcą w pierwszej kolejności.

(3) Obywatel nie może być więziony bez natychmiastowego poinformowania go o wysuniętych przeciwko niemu zarzutach ani bez równoczesnego prawa do skorzystania z obrońcy. Obywatel nie może być więziony bez uzasadnionego powodu, który na każde żądanie musi być niezwłocznie przedstawiony w postępowaniu jawnym. Powód uwięzienia, na okres do 48 godzin, może być podany w formie decyzji wydanej z upoważnienia Prokuratora Generalnego. Powód uwięzienia na okres dłuższy od 48 godzin musi być określony w postanowieniu lub orzeczeniu sądu powszechnego.

(4) Nikt nie może być zmuszany do zeznań obciążających rodzinę. Przyznanie się złożone pod przymusem, wpływem groźby lub tortur bądź na skutek przedłużającego się uwięzienia nie może być dowodem uwzględnianym w orzeczeniu sądu powszechnego.

Artykuł 35.

(1) Rzeczypospolita zapewnia wolność prowadzenia badań naukowych oraz swobodę ogłaszania wyników badań naukowych. Szkoły publiczne oraz publiczne instytucje naukowo-badawcze działają na podstawie ustaw ustrojowych lub statutów zatwierdzonych uchwałą Senatu.

(2) Rzeczypospolita gwarantuje obywatelowi prawo do korzystania z owoców swojej pracy. Komisja Trójstronna ustala wysokość wartości mienia, które może być darowane lub dziedziczone bez ponoszenia opłat publicznych.

(3) Obywatelowi innego kraju przysługują takie same prawa i wolności jak obywatelowi, za wyjątkiem spraw określonych w artykule 32.

Przepisy końcowe XIII.

Artykuł 36.

(1) Norma prawa może być zmieniona na drodze jaką przewiduje Konstytucja dla jej ogłoszenia.

(2) Sejm, Senat oraz Prezydent Rzeczypospolitej są równoważnymi instytucjami tworzącymi prawo. Spory kompetencyjne pomiędzy dwoma z tych instytucji, na wniosek Rządu, rozstrzyga instytucja trzecia.

(3) Kompetencje Rządu są zawarte w kompetencjach Sejmu. Kompetencje samorządu są zawarte w kompetencjach Senatu.

Artykuł 37.

(1) Niniejsza Konstytucja wchodzi w życie po zatwierdzeniu przez referendum przeprowadzone łącznie w wyborami posłów, senatorów oraz Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w niej.

(2) Po ogłoszeniu norm prawa, które są niezbędne dla funkcjonowania Rzeczypospolitej, Konstytucja podlega ponownemu zatwierdzeniu przez referendum. Drugie referendum zatwierdzające powinno być przeprowadzone do 7 lat od ogłoszenia rozstrzygnięcia w pierwszym referendum. Do czasu zatwierdzenia przez drugie referendum Konstytucja jest ustawą Konstytucyjną.

(3) Do czasu zatwierdzenia Konstytucji przez drugie referendum:

(a) ustawa ustrojowa może być ogłoszona uchwałą Sejmu, zatwierdzoną rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej oraz rozporządzeniem Senatu,

(b) Ustawa może być ogłoszona uchwałą Sejmu, zatwierdzoną rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej lub rozporządzeniem Senatu,

(c) Uchwała Senatu może być ogłoszona rozporządzeniem Senatu zatwierdzonym rozporządzeniem Rządu,

(d) Sejm i Senat mogą powołać Premiera większością głosów w obecności więcej niż połowa wszystkich posłów i senatorów liczonych łącznie.

(e) Sejm i Senat, na wniosek Premiera, mogą powołać ministra, za wyjątkiem Ministra Obrony, większością głosów w obecności co najmniej połowy wszystkich posłów i senatorów liczonych łącznie.